

Дерев'янчук А.А – ЛІСВ НУ „ЛП” (Львів)
Дерев'янчук А.Й. – к.т.н., доцент, кафедра військової
підготовки Сум ДУ (Суми)

ВИБІР ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ ВОГНЕВИХ ЗАВДАНЬ ДИМОВИМИ БОЄПРИПАСАМИ.

Майже в усіх сучасних локальних війнах проявляються нові характерні риси збройної боротьби: наявність добре захищених малорозмірних цілей вимагає застосування ВТЗ; автономність дій артилерійських підрозділів у відриві від баз постачання боєприпасами (БП); активізація бойових дій вночі озброєними терористичними угрупованнями; використання умов місцевості з метою маскуванню тощо.

Успішне виконання вогневих завдань на сучасному етапі збройної боротьби вимагає включення до БК БП різного призначення, зокрема димових.

На сьогодні до боєкомплектів (БК) артилерійських систем (АС) входять тільки снаряди основного призначення. Так, вирішення вогневих завдань із застосуванням, наприклад, димових БП можуть лише ті артилерійські підрозділи, на озброєнні яких знаходяться АС калібру 82, 120, 122-мм і до бойової комплектації яких входять димові БП.

Слід зазначити, що термін їх технічної придатності закінчується у 2015 році, і вони підлягають утилізації.

Відсутність у БК димових і освітлювальних БП при веденні артилерією автономних бойових дій часто призводить до невиконання вогневих завдань.

У зв'язку з цим завжди і постійно виникає завдання визначення ефективності застосування снарядів спеціального призначення, зокрема димових.

Актуальність такого завдання обумовлюється тим, що при введенні таких БП до БК необхідно попередньо

вибрати показники, за якими оцінюється їх ефективність. Її вирішення є підґрунтям для перегляду кількісно-якісного складу БК у напрямку подальшого удосконалення їх могутності.

Мета виступу полягає в аналізі і виборі показників ефективності щодо виконання вогневих завдань димовими БП і в оцінці їх характеристик на його основі.

Для дослідження пропонується узагальнений показник ефективності виконання вогневих завдань димовими БП – математичне очікування „добавки” у живучість бойових підрозділів, як різниця показників ефективності з застосуванням димових БП і без них відповідно.

Розглядаються маскувальні властивості димоутворювальних речовин за різних кліматичних, погодних і географічних умов, різних типів і мас маскувальної речовини.

Визначено, що на величину продуктивності джерела димоутворення впливають коефіцієнт наповнення БП маскуючою речовиною і її тип.

Таким чином, вибраний узагальнений показник ефективності дає змогу оцінити виконання вогневого завдання димовими БП, а запропонована методика створює передумови щодо введення димових БП у БК АС.

Результати досліджень можуть бути використані при обґрунтуванні раціонального калібру димових снарядів і їх кількості у БК АС.